

CERKVENI GLASBENIK.

Organ Cecilijinega društva v Ljubljani.

Izhaja po enkrat na mesec in velja za celo leto z muzikalno prilogo vred 4 krone,
za ude Cecilijinega društva in za cerkve ljubljanske škofije 3 krone.

Uredništvo v Alojzjevišču, upravnništvo v Marijanišču.

Odkrita beseda.

Zivimo v dobi izboljšanja plač. Državnim uradnikom in profesorjem se je zadnjič radodarno odprla državna blagajnica; polno pest denarja jim je ponudila. Tudi duhovščina je dosegla nekaj grošev, in razni nižji državni uslužbenci so si po nekoliko izboljšali svoj stan. Vsem tem naštetim krogom ob tem dogodku čestitamo. Ne moremo pa se zdržati, da ne bi povzdignili svojega glasu v prilog cerkvenim uslužbencem, na katere se je doslej skoro popolnoma pozabilo.

Najprej treba, da opozorimo na to, kako so službe naših organistov nastale. V mislih imamo seveda zlasti naše kranjske razmere, a v bistvu, smo uverjeni, tudi po drugodi po Slovenskem razmere niso kdovekako drugačne. Ko se je uvedel novi šolski zakon in so učitelji popuščali orglarsko službo, je nastala po naših cerkvenih korih neka kriza. Kdo bode poslej organist? Kmalu nato se je ustanovilo Cecilijino društvo, ki je hotelo gospodom župnikom pomagati iz zadrege. Ustanovilo je orglarsko šolo v Ljubljani, kjer so se pripravljali in vzgajali mladeniči za bodočo orglarsko službo. Ko so ti mladeniči nastopili svojo službo, se jim je izvečine obljubilo in dalo tako pičlo plačilo, da s tem niti en človek ni mogel živeti, kaj li še cela družina. Povdarjamo, da krivda ne pade na naše župnike, ki ne disponirajo o tisočakah cerkvenega imetja, ampak razmere časa, ki so bile cerkvi neugodne, so pri tem največ zakrivile. § 36. postave z dné 7. majnika 1874, drž. zak. št. 50. sicer govori o načinu, kako bi se dala plača izboljšati tudi cerkvenim uslužbencem potom doklad cerkvene občine. A kdor se je na to pot pođal se je kmalu uveril, da je naletel na tolike zapreke, ki mu jih je delala zlasti naša birokracija, da je sredi pota, ali še poprej omagal. Zato opazujemo, da se, odkar izhaja naš list, po njem vleče rdeča nit raznih tožba o prepričli preskrbi cerkvenih organistov. Čim bolj pa se je življenje podražilo, tem silnejša je tožba, tem bolj nujno je vprašanje: Kako rešiti gmotno vprašanje naših organistov?

mm. II 1907. M

Naš list je izza prvega začetka vedno z dobrimi svéti spremljeval organiste v njih težnjah. In ne govorimo lastne hvale, ako omenjamo, da se je po posredovanju — ustnem ali pismenem — našega lista marsikojemu organistu gmotni položaj izboljšal. Ni čuda; saj so tudi župniki čutili potrebo, da se odpomore spretnim organistom. Tudi v odborovih sejah Cecilijinega društva v Ljubljani se je često ukrepalo v prilog dobave boljših gmotnih virov za cerkvene orglavece. Zato je orglarska šola otvorila zadnji dve leti poseben kurz za knjigovodstvo v posojilnicah in kmetskih zadrugah. Nekaj učencev se je res tudi v tej stroki toliko izvežbalo, da bodo takoj lahko mnogo pomagali pri dotičnih zavodih, kasneje pa lahko kot tajniki sodelovali pri zadrugah. Na ta način si bodo pa gotovo tudi marsikak poboljšek pošteno pridobili.

Nadalje ne smemo prezreti, da je naš list kolikor toliko pomagal ustanovljati in vzdržavati „Podporno društvo cerkvenih organistov“ (s sedežem v Celju). Omenjamo to, dasi takoj moramo pripomniti, da smo od prvega začetka imeli tako društvo kot slab surogat za izboljšanje organistovskih plač. Že kraj se nam ni zdel srečno izvoljen, osebe, ki so bile na čelu, imajo — po našem mnenju, — premalo socialnega ugleda, da bi bile mogle spraviti pod streho toliko denarja, da bi se ž njim izdatno pomagati moglo potrebnim organistom. Silili so nas, da bi na Kranjskem osnovali tudi tako društvo. Ali nekoliko smo se ozirali na štajerske organiste, ki so nas prosili, naj ne delamo na svojo roko njim v škodo, nekoliko pa smo se bali neugodnih, ali vsaj ne posebno izdatnih uspehov. Zato je ustanovitev podpornega društva na Kranjskem doslej izostala.

Toliko v pojasnilo našim čitateljem, ki naj iz teh vrstic doznajo, da se je želja po izboljšanju zadnjih trideset let vedno javljala in da si je marsikak dopisnik in prijatelj našega lista in društva glavo belil z mislijo, kako organistom izdatno odpomagati.

Danes pa prodira to vprašanje s podvojeno silo na površje. Ni ga več mogoče zanikati. Naš list sicer ni za to ustanovljen, da bi se potezal za gmotni blagor naših organistov. Toda, ker je gmotno vprašanje organistov v neposredni zvezi s cerkveno glasbo, se mu ne moremo izogniti. Vendar pa očitno pripoznavamo, da odločno oporekamo očitjanju, češ, da mi hočemo cerkveni oblasti dajati kakih navodil. Tega se dobro zavedamo in na tem stališču ostanemo, prepričani, da bode cerkvena gosposka rada ukrenila, kadar in kolikor bode mogla. Molčati pa ne smemo, ker sicer bi ne vršili svoje dolžnosti za povzdigo cerkvene glasbe. Zgodovina Cecilijinega društva je pokazala, da so med najbolj vnetimi podporniki in zagovorniki doslej bili plemeniti duhovniki-diletanti. Brez njih bi se pri nas ne bilo doseglo skoro nič. Ali diletantizem ni zdrava podlaga za reformo cerkvene glasbe, ako hočemo, da se ta zvrši povsod v smislu *Motuproprii* papeža Pija X. z dne 22. novembra 1903. Zato bode treba pričeti, oziroma izvesti reformo gmotnih razmer naših cerkvenih uslužbencev. Na tej podlagi se bode potem ravnalo po krščansko-socialnem reku: Pošteno delo, pošteno plačilo.

Kako naj se to izvede?

1. Poskrbeti treba našim organistom za tako službo, s katero bodo mogli svojemu stanu primerno živeti sami in njih družina.

2. Zavarovati jih je treba za dobo onemoglosti in starosti.

To mora biti program naših organistov, za tem ciljem je treba prodirati. In tem besedam nimamo več dosti dostaviti. Le še par besed. Organisti so cerkveni uslužbenci. Cerkev bode toraj morala dati iniciativo za izboljšanje njih gmotnega stanu, četudi pri sedanjih cerkveno-političnih razmerah v Avstriji ne more naravnost iz cerkvenega imetja nagraditi svojih uslužbencev. Na cerkveno oblast se bo torej v prvi vrsti obračati. Ona bo izkušala najti potov, po katerih se pride do zaželjenega cilja. Med tem pa si bomo prizadevali, da vsestransko napredujemo v svojem poklicu, kajti dobro nam je znano, da mnogi organisti, ki dandanes slišijo na to ime, niti tistih bornih krajcarjev ne zaslužijo, katere dobivajo za svoje hlapčevsko delo v cerkvi.

Izjavljamo naposled, da smo te vrstice napisali iz ljubezni do stvari, za katero se borimo. Neštevnih dopisov in tožba, ki nam v tem pogledu dohajajo, ne moremo natiskavati, ker bi vsled tega bolj potrebne rubrike morale izostati. Barvo pa tudi moramo pokazati, ker smo uverjeni, da je primerna uredba gmotnih razmer naših organistov *conditio sine qua non* za nadaljnji razvoj cerkvene glasbe v naši slovenski deželi. Dal Bog, da ne bi bili zopet „in äörem verberantes“! Der Worte sind genug gewechselt, Laßt uns auch endlich Taten sehen!

Slovenskim pesnikom.

U vseh strokah napredujemo, v cerkveni pesmi smo tam, kjer smo bili pred petdesetimi leti. Skladatelji so prisiljeni posluževati se vedno istega besedila za mašne, Marijine in druge pesmi. Besedilo je večkrat popravljenno, stalnega nič; a človek si želi nekaj novega, svežega, vznesenega, ki bi skladatelja navdušilo za nova dela. Cerkveno življenje je vendar dandanes zelo razvito in človek bi mislil, da v isti meri se razvija tudi cerkveno pesništvo. Žalibog temu ni tako. Kar imamo, je zapuščina Jeranova, Volčičeva, Potočnikova, Namretova, Praprotnikova in še nekaterih drugih. V novejši dobi je cerkvena pesem bela vrana. Pač se nahajajo tuintam nabožne pesmi, a pravo cerkveno, ki naj služi očitni službi božji, kdo mi jo pokaže?

In vendar imamo pesnikov, pesnikov prve vrste, na katere smo ponosni. Zakaj ne bi naši pesniki posvetili svoje moči semtertja tudi cerkveni pesmi? Ni li religiozno polje najhvaležnejše, najidealnejše? Cerkvene pesmi postanejo po glasbi ljudska last in se ne denejo tako hitro v omaro, kakor svetne.

Slovenski pesniki! Prosimo vas, posvetite svoje vrle moči tudi cerkveni pesmi; cerkvena himnologija naj vas vname in navduši za proslavo verskih naših svetinj; mi bomo z veseljem vглаševali za vami in tako se bo vršil velik napredek v cerkveni pesmi, kar je tudi kulturno delo. —i—

Glasbena priloga novega hrvatskega cerkveno-glasbenega lista „Sv. Cecilije“.

Radostnega srca smo pozdravili prvo številko novega lista, prvi žarek vzhajajočega solnca, ki nam vzbuja upanje, da se tudi pri bratskem narodu hrvatskem začenja preobrat na cerkvenoglasbenem polju. Prav posebno nas je še razveselila glasbena priloga, ker kaže, da možje, ki vodijo list, umejo naloge cerkvene glasbe, poznajo duha, ki naj vlada cerkveno petje.

Prof. Fr. Dugan je začel objavljati stare hrvatske postne pesmi, ki jih je pred 150 leti izdala stolnica zagrebska v delu „Cithara octochorda“, ki se jih pa ljudstvo ni oprijelo, oziroma so jih izpodrinili trivialni napevi, ki so jih organisti zanesliv cerkve od najrazličnejših strani. V posebni zbirki je celo delo izdal zadnje čase Venceslaj Novak¹⁾, v prilogi „Cecilije“ pa bodo izhajale le one pesmi, ki so simetrično zložene (v kiticah) in ki je o njih upati, da se jih ljudstvo poprime.

Pesnice so sicer kratke, pa jako lepe; preveva jih skoziinskozi cerkveni duh, pa tudi duh jugoslovanski. Najlepša je gotovo prva: „Ljudstvo moje židovsko“, velika, tiha bol je izražena v preprostem, pa silno markantnem napevu. Škoda le, da se je harmonizator dal zapeljati, da je na dveh mestih karakteristično veliko sekundo pod osnovnim tonom doričnega tonovskega načina izpremenil s pristavljenim križcem (čeprav v oklepaju in z opombo, da je napačno) v malo.

Harmonizacija je splošno lepa in pravilna, le na par mestih se nam zdi (zlasti če vpoštevamo razmere, ki jim je namenjena) nekoliko preveč iskana in nemirna: za začetnike bo to nekoliko trd oreh.

Mirna in lepa je zadnja pesmica, ki jo je zložil Mirko Novak.

Končno želimo le, da bi uredništvo srečno nadaljevalo lepo začetno delo.

Brez nasprotovanja in bojev gotovo ne bo šlo, treba bo žrtev moralnih in gmotnih, toda vnete delavce naj spremlja zavest, da niso najslabjši sadovi tisti, ki jih ose obirajo.

Bog in sv. Cecilija z vami!

Fr. Kimovec.

Cerkvena glasba.²⁾

XIII.

39. Missa in honorem s. Caeciliae V. M. Zložil Frančišek Kimovec. Ljubljana 1906.

Ta latinska maša je bila že oglašena v 11. številki lanskega „C. Gl.“. Ob enem je bila na kratko in splošno ocenjena. Pa pogledjmo še enkrat vanjo in topot nekoliko natančneje; ker ima svoje dobre strani pa tudi razne nedostatke. Iz obojih se lahko kaj naučimo.

Cela maša je enotno zložena. To je njen prvi lep znak.

Glavni motiv:

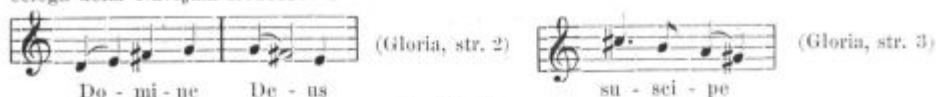
tvori material za cel

Ky - ri - e e - lei - son,

¹⁾ Kje? Koliko stane?

²⁾ Prim. „Cerkv. Glasbenik“ 1906 str. 62.

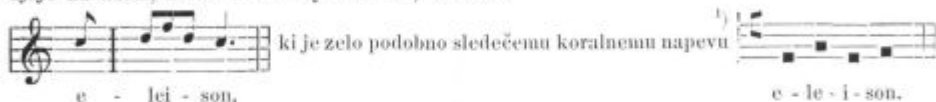
Kyrie. Nadalje ga srečamo v raznih variantah v naslednjih spevih: v Gloria takoj pri začetku in potem v zadnjem delu, v Credo pri besedah „Et in Spiritum sanctum“ etc. in v Agnus-u pri drugi invokaciji. Poleg glavnega motiva se nahaja v maši tudi nekaj stranskih, ki ravnotako nastopajo večkrat tekom maše ter pomagajo glavnemu motivu vzdržati enotnost celega dela. Navajam sledeče:

in v Credo na 5. strani:

V melodičnem oziru ne podaja sicer ta maša kaj posebno originalnega, a kljub preprostosti so melodije sveže in čvrste, večinoma cerkvi primerne. Nekatera mesta spominjajo na koral, zlasti ono v Kyrie str. 1, 6. takt:

Tudi melizma na zlog „te“ v Gloria str. 2, 11. takt je vzrasla g. skladatelju vsled proučavanja koral.

Kar zadeva cerkveni značaj melodij v Kimovčevi maši, bi kot slabo označil sledeče mesto: Kyrie srednji del pri besedah „Christe eleison“, 7. takt do desetega. Isto najdemo potem še enkrat v Credo pri besedah „Qui cum Patre et Filio simul adoratur“. To je preveč po domače zaokroženo. Tudi 20. takt v Sanctus-u je iste majhne vrednosti.

Melodičen tok posamnih glasov, upoštevan iz glasbenega stališča, je v soprano, altu in tenorju skozinskozi naraven, le bas ina ponekod slabe postope. Navajam sledeče: Kyrie, str. 1, 11. in 12. takt²⁾, Gloria str. 4, 1. in 2. takt³⁾, Credo str. 7., 3. vrsta, 1. in 2. takt. Prvo mesto bi takole uravnal:

Drugo mesto se najlažje s tem popravi, da bas sploh ne peje pri besedah „Qui sedes ad dexteram Patris“. Je tudi previsoko zanj. — Tretje mesto, kjer je basu prisojen jako mučen skok, pa bi preuredil na sledeči način:

¹⁾ Kyriale Romanum iuxta editionem Vaticanam a ss. PP. Pio X. evulgatam, Kyrie Deus sempiternae in festis solemnibus, 2.

²⁾ To mesto citiram iz izdaje posamnih glasov.

³⁾ Glej partituro!

Ob tej priliki svetujem mladim skladateljem, naj pri komponiranju pazijo zlasti na to, da se vsi glasovi gibljejo kolikor mogoče samostojno, naravno in neprisiljeno. Čim bolj gladko teče kaka melodija, tem hitreje se je pevec nauči, tem rajše jo peje in tembolj ugaja vsakomur, ki jo sliši.

Glede ritma velja pravilo: čim različnejši, tem boljši. Ni prav vedno in vedno ponavljati isti ritem. V Kimovčevi maši bi Kyríe mnogo pridobil, če bi se srednji del ritmično bolj razlikoval od prvega in zadnjega dela. Omenjam pa, da tu ne gre toliko za različna tempo (andante molto — poco più mosso), ampak za razliko ritma, ki ga je treba položiti v melodijo samo — V Gloria od 6. do 7. takta obični ritem, ker drži bas noto e dalje čez taktovo črto. Da bi ritem ne zastal, bi bilo treba v 7. taktu prinesiti kako disonanco, in bi se potem basov e razvezal v sekundi navzdol, ali pa naj se vsaj tekst tako podloži, da pride na prvi udarec 7. takta nov zlog. Tako-le:

bonae vo - lun - ta - tis.

(Konec. prih.)

Dopisi.

Z Goriškega. — V 1. letošnji številki je „Cerkveni Glasbenik“ prinesel poročilo o zborovanju Cecilijinega društva za goriško nadškotljo. Ni pa bilo še brati, kako je začela cerkvena višja oblast pospeševati cerkveno petje in glasbo na Goriškem. Naj torej jaz povem nekoliko o tem.

1. Od 1. januarja 1907. morajo vsi cerkveni predstojniki, ki imajo dušno pastirstvo in oskrbovanje cerkvenega premoženja, naročiti cerkvenoglasben list, in sicer v italijanskem delu milansko „Musica sacra“, v slovenskem „Cerkveni Glasbenik“. Plača se lahko iz cerkvenega premoženja. List naj se pokaže tudi organistu in potem hrani v cerkvenem arhivu. — Tako ukaz preč. ku. n. šk. ordinariata z dne 27. decembra 1906. v „Folium Ecclesiasticum“. Tega ukaza je marsikdo težko pričakoval. Upravništvo „C. Gl.“ bo najboljšje vedelo, da dosedaj ni pošiljalo posebno veliko listov na Goriško. Želeti je, da bi tudi v centralno semenišče dohajalo dovolj iztisov, ki naj bi navduševali mlade moči.

2. „Folium Ecclesiasticum“, izdan 25. avgusta 1906., naznanja, da je ustanovljena posebna komisija veččakov v cerkveni glasbi, ki naj prevz. nadpastirju pomaga (cura atque auctoritate Nostra) izvrševati znani „Motu proprio“ Pija X. V tej komisiji so: Profesor bogoslovja dr. Giovanni Tarlao (predsednik), mestni župnik Ivan Kokošar, župnik Carlo Stacul, ordinariatski kancelist in računski revizor Frančišek Setničar (tajnik), župnik Giovanni Marchesan, nadučitelj v p. Danilo Fajgelj, organist Avgust Seghizzi, frančiškan P. Aleksander Vavpotič. Naloga te komisije bo: Knezonadškofo poročati o stanju cerkvene glasbe, odpravljati razvade, predlagati primerna sredstva za povzdigo svete glasbe in četi da se določbe sv. očeta izpolnjujejo. Cerkveni predstojniki so dolžni to komisijo podpirati, na njena vprašanja odgovarjati. Poslati morajo njej v presojo glasbene komade dvomljive vrednosti. Hkrati se najtoplejšje priporoča Cecilijino društvo. Obetajo se še natančnejša določila.

Da bo komisija krepko delovala, so porok njenih členi, navdušeni glasbeniki in priznani strokovnjaki, v prvi vrsti še porok prevzvišeni njen ustanovitelj.

3. Kakor izkuša poveljnik rekonoscirati terén, kjer se mu bo bití, tako se hoče imenovana komisija najprej poučiti, v kakem stanu je cerkveno petje in glasba po posameznih duhovnjakih. V ta namen so dobili cerkveni predstojniki vpraševalno polo z dne 20. decembra 1906. Zgodovinski dokument za cerkveno petje v naši nadškotlji! Naj iz latinščine prevedem vprašanja kar po vrsti.

1.) Ali so orgle v cerkvi? nove, ali čisto obrabljene, da jih je treba popraviti (nove napraviti)?

2.) Kdo je organist? Ali je bil v orglarski šoli? Zmožen ali ne? Kako plačilo dobiva? Od koga? Od krajne občine ali cerkvenih dohodkov? Kake takse gredo organistu za peto

ali tiho (lecta) mašo, za matutin, libera, od pogrebov odraslih in otrok, od poročnih maš? Koliko znašajo te takse na leto?

3.) Kdo peje? Moške, dečki ali ženske? Kaj se peje? Ali se pejejo premenljivi deli maše introitus, graduale, offertorium in communio? Kaj in kako pri večernicah, pri procesijah? Pri Marijinih pobožnostih? V latinskem ali v domačem jeziku? Katere skladatelje rabijo za petje pri mašah? Ali se ti skladatelji ravnaajo po načelih pred kratkim izdanih od papeža Pija X. o povzdigi cerkvenega petja?

4.) Ali je gregorijansko petje v časti, ali morda celo še sledu ni tega bistveno liturgičnega petja?

5.) Katere okoliščine ovirajo povzdigo cerkvenega petja?

6.) Kake pripomočke za izboljšanje bi bilo rabiti z ozirom na krajne razmere?

7.) Če so krajne razmere take, da bi bilo treba ordinariju prositi začasnega dovoljenja sv. očeta za toleriranje kake navade, ki jo „Motu proprio“ zameta, ki se vendar lahko ali takoj ne da odpraviti?

Ako bodo odgovori točni, bo imela komisija pač bojno (časih smo pisali: bujno) sliko pred seboj. Upamo, da homo o svojem času vsi deležni reprodukcije te slike v cerkvenem uradnem listu.

Radi 2. vprašanja o organistih prošim mimogrede djakovskega dopisnika v 1. letošnji št. „C. Gl.“, kje izvira Hrvatom zlati vir, da morejo organiste tako dobro plačevati. Ali imajo za to posebne ustanove, ali so cerkve tako bogate, občine tako radodarne? V našem Cecilijinem društvu se je že dostikrat razpravljalo o izboljšanju plač organistom; ne vém pa, koliko se je doseglo. Pač pa je bilo še pred kratkim v listih, da so nekateri občinski odbori odpovedali celo dosedaj navadno plačo.

4. Decembrov „Folium Ecelesiasticum“ je objavil ukaz glede naprave in poprave orgel. Treba vselej vprašati omenjeno škofijsko komisijo. Brez njenega odobrenja bi bila pogodba med mojstrom in cerkvenim oskrbništvom neveljavna. Ako bo denarnih sredstev na razpolago, bo v tem oziru imela komisija dovolj dela, ker je še dokaj duhovnj, kjer ni orgel, tu in tam so pa potrebne poprave.

Iniciative od zgoraj torej ne manjka. Iz nič ni nič, kjer se pa dela, se že nekaj naredi. Bog daj svoj blagoslov!

Gorjan.

Razne reči.

— Zora puca, bit će dana — tako smo vzkliknili radostno, dobivši v roke nov cerkveno glasbeni časnik, ki so ga z novim letom zasnovali v Zagrebu bližnji nam bratje Hrvatje. Imenuje se: „Sv. Cecilija. Smotra za promicanje cerkvene glasbe.“ Izhaja vsaka dva meseca. Naročnina 5 K. Kleriki in učiteljski pripravniki jo dobivajo za 3 K. Uredništvo se nahaja: Zagreb, Markov trg br. 5. — Z veseljem pozdravljamo ta korak za preosnovno cerkvene glasbe po Hrvatskem, zlasti zato, ker smo se tekom let imeli prilike zadosti uveriti, da vsaka reforma zastane brez posebnega glasila. Če smemo dragim svojim kolegom na Hrvatskem pridodati tudi pripraven nasvet, bi jim opomnili to, da naj se naslonijo tesno na cerkev, sicer utegne v doglednem času pomanjkati poguma in vztrajnosti. Da ni ljubljanski knezoškof, blagega spomina, Ivan Krizostom Pogačar ukrenil, da se imajo naročiti na „C. Glasbenik“ vse župne cerkve ter naj tudi naročnino poplačajo z denarjem iz cerkvene blagajne, bržčas bi bil list zastal po prvih letih. Letos je isto ukrenil mil. g. knez in nadškof goriški za slovenski del škočije ter s tem zagotovil našemu listu eksistenco za bližnjo bodočnost. Vsi slovenski cecilijanci mu bodo za ta čin blagonaklonjenosti hvalo vedeli. — Pripominjamo še, da sta urednika listu „Sv. Cecilija“ gg.: Milan Zjalić i Mirko Novak. Glasbene priloge pa bode urejal g. prof. Franjo Dugan. Prva številka se odlikuje s prav primernimi članki. O glasbeni prilogi govorimo na drugem mestu. List prijateljem cerkvene glasbe prav priporočamo.

— † Jožef Foerster. Pred 33. leti se je v Pragi ustanovilo Cecilijino (zdaj Cirilsko) društvo za reformo cerkvene glasbe in J. Foerster je bil eden prvih, ki so začeli obdelavati

polje svete glasbe. Porodil se je J. Foerster l. 1833. v Osenicah na Češkem, kjer je dobil od svojega očeta Jožefa, ki je bil uzoren učitelj in izvrsten glasbenik, podlago za nadaljnjo glasbeno izobrazbo. Dovršivši v Pragi z odliko orglarsko šolo pod slavnim Pičcem, je postal l. 1852. organist pri cistercijanskem samostanu v Višjem Brodu, l. 1857. učitelj v praški orglarski šoli in organist pri sv. Nikolaju, v kratkem pa vodja glasbe pri sv. Trojici in potem pri sv. Vojtehu. L. 1887. je bil imenovan kapelnikom veleodoma pri sv. Vitu na Hradčanih, zraven pa je bil tudi profesor elementarnega petja in harmonije na praškem konservatoriju. Umril je 3. januarja t. l. v starosti 74 let.

Ranjki Jožef Foerster, pravi brat našemu ljubljanskemu, je bil izvrsten glasbenik ne samo v teoriji, kar pričajo njegove cerkvene skladbe in njegov temeljiti „Nauk o harmoniji“ (v češkem, tudi v nemškem jeziku), ampak tudi v praksi: bil je imeniten organist in dirigent, ki je izvajal dovršeno poleg korala le najboljše cerkvene skladbe posebno v „a capella“-slogu starih vzornih skladateljev. L. 1892. je bil imenovan udom „Češke Akademije“. Bil je dekoriran z redom Franc-Jožefovim in s križem „pro Ecclesia et Pontifice.“ R. i. p.

— Kako ljudi privabiti v cerkev? Turinska Santa Cecilia piše: Londonski list Daily Telegraph je dobil od svojega njujorškega dopisnika nekaj zabavnih vesti o naj-novejši verski naredbi, vpeljani zadnji čas v centralni cerkvi Captistov (protestantska verska ločina), ki žive v tem mestu. Ker je cerkev le premalo vernikov obiskovalo, je pastoru šinila v glavo duhovita iznajdba — — — povabil je neko izvrstno žvižgalko — ki je bila dobro znana vsled svojih koncertov po raznih kavarnah — da bi priredila slične zabave s spremljanjem klavirja tudi v cerkvi med službo božjo. Stvar je naznanil na lepakih, ki jih je nabil na cerkev in jih okrasil s fotografijo umetnice. Seveda je bila cerkev vselej prav toliko obiskana, kakor sicer koncerti po sosednih kavarnah, pravzaprav še bolj, ker „špas“ je bil zastoj. — Potemtakem — dostavlja Cecilia — le še malo potrpiamo in videli bomo v protestantskih cerkvah rokoborske zabave s plesom, ali navsezadnje — če bo dovolj prostora — kolesarsko tekmo!

Oglasnik.

Responsoria: I. Za veliko mašo eno- in štiri-glasno, harmoniziral Ant. Foerster. II. Deo gratias po vatikanski izdaji, 8 raznih napevov v modernih notah a brez nepotrebnih črt. III. Za razne slučaje: Asperges, Vidi aquam, Veni s. Spiritus, Te Deum, Tantum ergo etc. Na platnice prilepljeni odgovori služijo naj pevskim zborom cerkvenim v več iztisih. Cena iztisu 20 vinarjev.

Dva »Asperges me« in »Vidi aquam« po vatikanski izdaji s spremljanjem orgel, harmoniziral Ant. Foerster. Cena 30 vin. Oboje se dobiva v katoliški bukvarni. (Naročnini po pošti naj se priloži primerna poštnina.)

Listnica uredništva.

Č. g. I. K. na K. Lepa hvala za Vaš trud. Prosimo, spomnite se nas še često. — Č. g. St. Pr. na D. Radi verujemo, da Vam ni ugajalo. A pomislite, da mora imeti urednik bolj realno stališče kakor pisatelj. Tega vendar ne bodete zahtevali, da naj take članke v koš mečemo. Ni naša krivda, da je rokopis poprej zaostal. Dragi moj! Ali ne veste, da smo tako pogosto sužnji — razmer? S tem, mislim, je stvar končana. — G. L. H. v P. Dopisov o bedi naših organistov ne moremo nadalje prinašati. Zastavili smo danes svojo besedo v uvodnem članku. Kaj bi tudi hasnile take jereniade v listu, ki ima pred seboj višje cilje? Poročajte nam raje kaj o cerkveni glasbi! — G. Studenčan v D. Kakor vidite za danes ni bilo mogoče. Pride prihodnjič. Samo prosimo, da svoje dopise v bodoče nekoliko višje frankirate, ako presegajo navadno dovoljeno težo. Pozdravljeni!

Današnjemu listu je pridejana 2. štev. prilog.

Odgovorni urednik lista **dr. Andrej Karlin**. — Odgovorni urednik glasb. priloge **Anton Foerster**.
Zalaga Cecilijino društvo. — Tiskala Zadrúžna tiskarna v Ljubljani.